

PS-1601300102040800 Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination

August - 2020

The Geography of Human Hazards Management

Time : **$2\frac{1}{2}$ Hours]**

[Total Marks : **70**

- સૂચના :** (1) દરેક પ્રેશન ફરજિયાત છે.
(2) જરૂર હોય ત્યાં સ્વચ્છ આકૃતિ / નકશા દોરો.

- 1** પ્રકોપ અને આપત્તિનો ભેદ જણાવી, આપત્તિ વ્યવસ્થાપનના તબક્કાની સમજૂતી **14** આપો.

અથવા

- 1** માનવસર્જિત પ્રકોપના ઉદ્ભવની પ્રક્રિયા જણાવી, તેની લાક્ષણિકતાઓ અને અસરો સંદર્ભે માહિતી આપો. **14**

- 2** રસીકરણના ઉદ્ભવ માટેના માનવીય કારણો જણાવી, આ પ્રકારની આપત્તિ અંગેના સાવચેતીના પગલાંઓ સંદર્ભે નોંધ લખો. **14**

અથવા

- 2** જૈવિક પ્રકોપ એટલે શું ? તેના મુખ્ય કારણો જણાવી જૈવ વિવિધતા પર અસર તપાસો. **14**

- 3** જૈવ વિવિધતા એટલે શું ? જૈવ વિવિધતાના પ્રકાર ટૂંકમાં સમજાવી પર્યવરણ સંદર્ભ જૈવ વિવિધતા સ્પષ્ટ કરો. **14**

અથવા

- 3** રાસાયણિક પ્રકોપ એટલે શું ? રાસાયણિક પ્રકોપની હવા, જમીન અને પાણીમાં થતી અસરો જણાવો. **14**

- 4** માનવ દ્વારા થતું જળનું પ્રદૂષણ કયાં કારણોથી થાય છે. **14**

અથવા

- 4** વૈશ્વિક સમસ્યાઓ અને રાજકીય સમસ્યાઓ એટલે શું ? તેની પાછળ ક્યાં પરિબળો જવાબદાર છે. **14**

- 5 ટૂંકનોંધ લખો : (ગમે તે બે)** **14**
- (1) જમીન ધોવાળાની અસરો
 - (2) જમીનનું પ્રદૂષણ
 - (3) સાંસ્કૃતિક પ્રદૂષણ
 - (4) કાર્બન બજેટિંગ

ENGLISH VERSION

Instructions : (1) Each question is compulsory.
(2) Draw neat figure / map wherever necessary.

- 1 Distinguish between hazards and disaster. Explain the phases of disaster management.** **14**

OR

- 1 Explain the originating process of manmade hazards and give information about their characteristics and effects.** **14**

- 2 Discuss the man made causes of desertification and write a note about precaution steps for this type of disaster.** **14**

OR

- 2 What is biological hazards ? Examine the major causes and its impact on biodiversity.** **14**

- 3 What is bio-diversity ? Explain in brief types of bio-diversity and bring out clearly the importance of bio-diversity with reference to environment.** **14**

OR

- 3 What is chemical hazards ? Give the impact of chemical hazards on air, land and water.** **14**

- 4 Explain how the man is responsible for water pollution.** **14**

OR

- 4 What is global issues and national issues ? What are the factors responsible for it.** **14**

- 5 Write short notes : (any two)** **14**

- (1) Effects of soil erosion
 - (2) Soil pollution
 - (3) Cultural pollution
 - (4) Carbon budgeting
-